

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd — RP 15/2016 rd, RP 58/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd)

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd).

Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition till riksdagen med förslag till tobakslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 15/2016 rd) (RP 58/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendena lämnat ett gemensamt betänkande (ShUB 7/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Tobakslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att användningen av tobaksprodukter och andra nikotinhaltiga produkter som innehåller för människor giftiga ämnen och orsakar beroende ska upphöra.

I det syfte som avses i 1 mom. innehåller denna lag bestämmelser om åtgärder för att förebygga att någon börjar använda tobaksprodukter och att nikotinberoende uppstår, för att bidra till att människor slutar använda tobaksprodukter och relaterade produkter och för att skydda befolkningen mot exponering för tobaksrök.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *tobaksprodukter* produkter som kan förbrukas och som helt eller delvis består av tobak (nicotiana),

2) *rökfria tobaksprodukter* tuggtobak, tobak för användning i näsan, tobak för användning i munnen och andra tobaksprodukter som inte förbrukas via förbränning,

3) *tobaksprodukter för rökning* andra tobaksprodukter än rökfria tobaksprodukter,

4) *cigarett* en sådan tobaksrulle som avses i 4 § 1 mom. i lagen om tobaksaccis (1470/1994),

5) *cigarr* en sådan tobaksrulle som avses i 3 § 1 mom. i lagen om tobaksaccis,

6) *cigarill* en cigarill vars vikt per styck är högst tre gram,

7) *rulltobak* tobak som konsumenterna eller detaljhandelsaffärer kan använda för att göra cigaretter,

8) *piptobak* tobak som kan förbrukas via förbränning och uteslutande är avsedd för användning i pipa,

9) *tobak för vattenpipa* en tobaksprodukt som kan förbrukas enbart genom en vattenpipa,

10) *tuggtobak* en rökfri tobaksprodukt uteslutande avsedd att tuggas,

11) *tobak för användning i näsan* en rökfri tobaksprodukt som kan konsumeras via näsan,

12) *tobak för användning i munnen* alla tobaksprodukter för användning i munnen som helt eller delvis är framställda av tobak och som tillhandahålls i pulver- eller partikelform eller i någon kombination av dessa former, utom sådana som är avsedda att inhaleras eller tuggas,

13) *ny tobaksprodukt* en sådan annan tobaksprodukt än de som avses i 4—12 punkten som har börjat tillhandahållas konsumenterna i Europeiska unionen (EU) efter den 19 maj 2014,

14) *tobakssurrogat* en produkt som till användningssättet motsvarar en tobaksprodukt, men som inte innehåller tobak,

15) *örtprodukt för rökning* ett tobakssurrogat som är framställt av växter och som kan förbrukas via förbränning,

16) *röktillbehör* ett tillbehör eller redskap som huvudsakligen är avsett att användas vid tobaksrökning eller för förberedelse till tobaksrökning,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

17) *tobaksimitation* en produkt som till formen har en nära likhet med en tobaksprodukt eller ett rökstillbehör, men som inte innehåller tobak eller tobakssurrogat,

18) *elektronisk cigarett* en produkt som kan användas för inandning av nikotinånga via ett munstycke eller en beståndsdel av en sådan produkt,

19) *nikotinvätska* vätska som innehåller nikotin och är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och som inte innehåller mer nikotin än 20 milligram per milliliter och inte ska användas för de ändamål som avses i 3 § 1 mom. i läkemedelslagen (395/1987),

20) *nikotinfri vätska för förångning* annan vätska än nikotinvätska som är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett eller på något annat motsvarande sätt,

21) *påfyllningsbehållare* en behållare som innehåller nikotinvätska och som kan användas för att fylla på en elektronisk cigarett,

22) *nikotinpatron* en utbytbar del som innehåller nikotinvätska i en elektronisk cigarett,

23) *ingrediens* tobak, en tillsats samt varje ämne eller beståndsdel som återfinns i en färdig tobaksprodukt eller relaterad produkt,

24) *tillsats* ett annat ämne än tobak som har tillsatts en tobaksprodukt, en detaljhandelsförpackning eller en ytterförpackning; när det gäller nikotinvätska avses med tillsats ett annat ämne än nikotin som har tillsatts en nikotinvätska, en detaljhandelsförpackning eller en ytterförpackning,

25) *karakteristisk doft eller smak* en doft eller smak av annat än tobak, till följd av en tillsats eller kombination av tillsatser, som är tydligt märkbar före eller under användningen av en tobaksprodukt, nikotinvätska eller nikotinfri vätska för förångning,

26) *utsläpp* ämnen som avges när en tobaksprodukt eller relaterad produkt används som avsett,

27) *tjära* det råa, icke vattenhaltiga, nikotinfria rökkondensatet,

28) *nikotin* nikotinhaltiga alkaloider,

29) *toxicitet* den utsträckning i vilken ett ämne kan orsaka skadliga effekter på den mänskliga organismen, inbegripet effekter som uppkommer med tiden, vanligen genom upprepad eller fortlöpande konsumtion eller exponering,

30) *CMR-egenskaper* cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska egenskaper hos ingredienser i tobaksprodukter eller andra i denna lag avsedda produkter,

31) *detaljhandelsförpackning* den minsta enskilda förpackning för tobaksprodukter eller andra i denna lag avsedda produkter som släpps ut på marknaden,

32) *yterförpackning* varje förpackning i vilken tobak eller andra i denna lag avsedda produkter släpps ut på marknaden och som innehåller en eller flera detaljhandelsförpackningar; transparenta omslag anses dock inte vara ytterförpackningar,

33) *försäljningsdisk* kundtjänsten på ett försäljningsställe från vilken tobaksprodukter eller nikotinvätskor överläts eller säljs,

34) *gränsöverskridande distansförsäljning* sådan distansförsäljning till konsumenter där konsumenten vid tidpunkten för beställningen av produkten från en detaljhandelsaffär befinner sig i en annan EU-medlemsstat än den medlemsstat eller det tredjeland där den detaljhandelsaffären är etablerad; en detaljhandelsaffär anses vara etablerad i en medlemsstat om, i fråga om en fysisk person, denne har sin affärsverksamhet i den medlemsstaten eller, i andra fall, detaljhandelsaffären har sitt stadgeenliga säte, sitt huvudkontor, sin affärsverksamhet, en filial, ett annat verksamhetsställe eller en agentur i den medlemsstaten,

35) *marknadsföring* reklam, indirekt reklam och annat säljfrämjande samt tobakssponsring,

36) *indirekt reklam* främjande av försäljningen av en produkt i samband med reklam för någon annan nyttinghet på så sätt att ett etablerat kännetecken för produkten oförändrat eller ändrat så att

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

det ändå kan igenkännas används som kännetecken för nyttigheten eller att man annars associerar till en viss produkt,

37) *tobakssponsring* varje form av offentligt eller privat bidrag till ett evenemang, en verksamhet eller en person med syftet eller med den direkta eller indirekta verkan att främja försäljning av tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska,

38) *tobaksrökning* användning av tobaksprodukter avsedda för rökning eller annan upphettning,

39) *lokal* ett slutet utrymme med tak, golv och väggar som är avsett som bostad, vistelseutrymme, väntrum eller arbetsrum eller ett för sådana ändamål avsett utrymme där man genom att foga till en plan yta kan konstruera ett slutet utrymme,

40) *rökrum* ett sådant separat utrymme i en lokal som byggnadstillsynsmyndigheten har godkänt för tobaksrökning,

41) *offentlig tillställning* sådana allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som avses i lagen om sammankomster (530/1999),

42) *bostadssammanslutning* aktiebolag som omfattas av lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), bostadsandelslag, sådana hyreshus som avses i 2 § i lagen om samförvaltning i hyreshus (649/1990) och annat hyreshusbestånd som ägs av sammanslutningar.

3 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på läkemedelspreparat för vilka försäljningstillstånd har beviljats enligt 21 § i läkemedelslagen eller på vilka 2 § 4 mom. i läkemedelslagen ska tillämpas och inte heller på produkter som omfattas av narkotikalagen (373/2008) eller lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010).

2 kap.

Myndigheter

4 §

Social- och hälsovårdsministeriets uppgifter

Den allmänna ledningen och styrningen av efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

5 §

Institutet för hälsa och välfärds uppgifter

Institutet för hälsa och välfärd ska följa och undersöka vilka effekter åtgärder enligt denna lag och ändringar i tobaksprodukternas detaljhandelspriser har på tobaksrökningens utbredning samt

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

utföra och stödja forsknings-, uppföljnings- och utvecklingsarbete för minskning av de hälsofaror och negativa effekter på hälsan som tobaksrökningen vållar. Institutet ska svara för den riksomfattande verksamheten för rökavvänjning och övervaka marknadsutvecklingen för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

6 §

Valvira s uppgifter

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (*Valvira*) ska styra regionalförvaltningsverken och kommunerna när de fullgör sina uppgifter enligt denna lag. Valvira ska övervaka

1) efterlevnaden av bestämmelserna om ingredienser, utsläpp, brandsäkerhet, kvalitet och tekniska egenskaper i fråga om tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning och örtprodukter för rökning,

2) efterlevnaden av bestämmelserna om detaljhandelsförpackningar för sådana produkter som avses i 1 punkten,

3) marknadsföringen av sådana produkter som avses i denna lag i hela landet,

4) efterlevnaden av bestämmelserna om verifieringslaboratorier enligt 85 §.

7 §

Regionförvaltningsverkets uppgifter

Regionförvaltningsverket ska inom sitt verksamhetsområde styra kommunerna i verkställigheten av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Regionförvaltningsverket ska också svara för den regionala verksamheten för rökavvänjning.

8 §

Kommunens uppgifter

Kommunen ska inom sitt område sörja för den lokala verksamheten för rökavvänjning. Kommunen ska inom sitt område övervaka

1) efterlevnaden av bestämmelserna om försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, tobakssurrogat, rökutrustning, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor samt bestämmelserna om egenkontroll,

2) efterlevnaden av bestämmelserna om förbud mot marknadsföring och framläggande enligt denna lag,

3) efterlevnaden av bestämmelserna om rökförbud och rökrestriktioner.

Kommunen har inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av den tillsynsplan som avses i 84 § på en underlydande tjänsteinnehavare.

På verksamhet som en kommun ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992), om inte något annat föreskrivs genom lag.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

9 §

Övriga myndigheters uppgifter

Tullen ska övervaka att de införselförbud och införselrestriktioner som föreskrivs i denna lag följs.

Akrediteringsenheten vid Säkerhets- och kemikalieverket (*Akrediteringstjänsten FINAS*) ska bistå Valvira vid övervakningen av de i 85 § avsedda verifieringslaboratoriernas och verifieringsmetodernas kompetenskrav.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska bistå Valvira vid övervakningen av nikotinvätskor.

Polisen ska övervaka att rökförbud och rökrestriktioner enligt denna lag följs vid offentliga tillställningar.

Bestämmelser om övervakningen av att rökförbud och rökrestriktioner följs på arbetsplatsen finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

3 kap.

Krav och anmälningar som gäller tobaksprodukter

10 §

Allmänna skyldigheter för tillverkare och importörer av tobaksprodukter

Tillverkare och importörer av tobaksprodukter som är avsedda för försäljning eller annan överlåtelse i näringsverksamhet svarar för att produkterna stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter.

Skyldigheten att lämna de uppgifter som krävs enligt detta kapitel till Valvira, Europeiska kommissionen (*kommissionen*) och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater ligger i första hand på tillverkaren, om denne är etablerad i EU. Om tillverkaren är etablerad utanför EU och importören är etablerad i EU, ligger skyldigheten i första hand på importören. Om såväl tillverkaren som importören är etablerad utanför EU ligger skyldigheten att lämna uppgifterna på tillverkaren och importören gemensamt.

11 §

Förbjudna tillsatser och egenskaper

Till konsumenten får inte säljas eller på annat sätt överlåtas

- 1) cigaretter eller rulltobak med en karakteristisk doft eller smak,
- 2) tobaksprodukter med tillsatser som syftar till att ge intrycket att produkterna innebär hälsofördelar eller mindre hälsorisker än andra tobaksprodukter,
- 3) tobaksprodukter med stimulerande ämnen eller andra tillsatser som syftar till att ge intryck av energi och vitalitet,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

- 4) tobaksprodukter med tillsatser som färgar utsläpp,
- 5) tobaksprodukter med tillsatser som har CMR-egenskaper i oförbränd form,
- 6) tobaksprodukter för rökning med tillsatser som underlättar upptag av nikotin eller inhaling av rök,
- 7) cigaretter eller rulltobak som innehåller smaktillsatser i någon av dess delar som möjliggör ändring av tobaksproduktens doft, smak eller rökintensitet,
- 8) cigaretter vars filter, papper eller kapslar innehåller tobak eller nikotin,
- 9) tobaksprodukter som innehåller tillsatser i en sådan mängd att de toxiska eller beroendeframkallande effekterna eller CMR-egenskaperna i betydande eller mätbar omfattning ökar vid konsumtion.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det i syfte att genomföra EU:s lagstiftning utfärdas bestämmelser om högsta tillåtna nivåer för tillsatser eller kombinationer av tillsatser som

- 1) skapar en karakteristisk doft eller smak i cigaretter eller rulltobak,
- 2) på det sätt som avses i 1 mom. 9 punkten ökar tobaksproduktens toxiska eller beroendeframkallande effekter.

12 §

Högsta tillåtna utsläppsnivåer och mätning av utsläpp

Utsläppen från en cigarett som säljs eller på annat sätt överläts eller som tillverkas i näringsverksamhet får bestå av

- 1) högst 10 milligram tjära,
- 2) högst 1 milligram nikotin,
- 3) högst 10 milligram kolmonoxid.

Utsläppen av tjära, nikotin och kolmonoxid från cigaretter ska mätas och mätningarnas noggrannhet fastställas innan produkten överläts till detaljförsäljning. Närmare bestämmelser om de metoder som ska användas vid mätning och verifiering får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det i syfte att genomföra EU:s lagstiftning utfärdas bestämmelser om

- 1) högsta tillåtna utsläppsnivåer för andra utsläpp från cigaretter än tjära, nikotin och kolmonoxid,
- 2) högsta tillåtna utsläppsnivåer vid förbränning av andra tobaksprodukter än cigaretter.

13 §

Brandsäkerhetskrav för cigaretter

Brandegenskaperna hos cigaretter ska uppfylla tillräckliga brandsäkerhetskrav när det gäller självsläckande. De ska testas och påvisas innan produkten överläts till detaljförsäljning. Närmare bestämmelser om de metoder som ska tillämpas vid testning och påvisande av brandegenskaper får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

14 §

Anmälningar om ingredienser, utsläpp och brandsäkerhet

Innan en tobaksprodukt säljs eller på annat sätt överläts till konsumenter ska tillverkaren eller importören lämna Valvira

1) en förteckning med uppgifter om de halter av tjära, nikotin och kolmonoxid som uppstår vid rökning av cigaretter som säljs och vilket laboratorium som utfört testerna och verifieringen,

2) förteckningar med uppgifter om halter för andra utsläpp från cigaretter än de som avses i 1 punkten och om mätningsskyltarna för dem samt, för andra tobaksprodukter än cigaretter, utsläppshalter vid förbränning,

3) information om andra utsläppshalter än de som avses i 1 och 2 punkten, om sådan är tillgänglig,

4) en förteckning efter märke och typ över alla ingredienser som används vid tillverkningen av tobaksprodukterna och ingrediensernas kvantiteter,

5) ett tekniskt dokument med en allmän beskrivning av de använda tillsatserna i cigaretter och rulltobak samt tillsatsernas egenskaper,

6) forskningsrapporter och utlåtanden från ett godkänt verifieringslaboratorium eller en godkänd forskningsanstalt som visar att brandsäkerhetskraven för cigaretter uppfylls för varje enskilt varumärke samt uppgift om verifieringslaboratoriet eller forskningsanstalten.

De uppgifter som avses i 1 mom. 2 punkten behöver lämnas endast om det för de utsläpp som avses i den punkten har utfärdats bestämmelser om högsta tillåtna nivåer med stöd av 12 § 3 mom.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. 1—5 punkten avsedda förteckningarnas och handlingarnas utformning, om den utredning om ingredienser som ska fogas till förteckningarna och om toxikologiska uppgifter och andra uppgifter får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

15 §

Ändringsanmälningar

Tillverkaren eller importören av en tobaksprodukt ska underrätta Valvira om produktens sammansättning ändras på så sätt att det påverkar de uppgifter som lämnats i enlighet med 14 §. Tillverkaren eller importören ska lämna de ändrade uppgifterna till Valvira innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överläts till konsumenter.

16 §

Marknadsundersökningar och försäljningsvolym

Tillverkaren eller importören av en tobaksprodukt ska när det gäller ingredienser i och utsläpp från tobaksprodukten förse Valvira med

1) tillgängliga marknadsundersökningar och studier av olika konsumentgruppers preferenser,

2) sammanfattningar av alla marknadsundersökningar som tillverkaren eller importören gör i samband med lanseringen av nya tobaksprodukter.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

Tillverkaren eller importören ska dessutom årligen rapportera sina försäljningsvolymerna efter märke och typ till Valvira. Försäljningsvolymerna för cigaretter, cigarrer och cigariller ska anges i styck och försäljningsvolymerna för övriga tobaksprodukter i kilogram.

17 §

Undersökningar om de vanligaste tillsatserna

Om cigaretter eller rulltobak innehåller en tillsats som ingår i den prioritetsförteckning över tillsatser som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksprodukter och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG (*tobaksdirektivet*), ska produktens tillverkare eller importör i fråga om varje tillsats undersöka

1) huruvida tillsatsen bidrar till produktens toxicitet eller inverkar på produktens beroendeframkallande egenskaper och huruvida detta leder till att toxiciteten eller de beroendeframkallande egenskaperna förstärks i betydande eller mätbar utsträckning,

2) om tillsatsen resulterar i en karakteristisk doft eller smak,

3) om tillsatsen underlättar upptaget av nikotin eller inhalering av rök,

4) i vilken utsträckning tillsatsen ger upphov till CMR-egenskaper och huruvida tillsatsen förstärker CMR-egenskaperna hos produkten i betydande eller mätbar utsträckning.

I de undersökningar som avses i 1 mom. ska det tas hänsyn till produktens avsedda användning och i synnerhet undersökas de utsläpp som uppstår till följd av den förbränning där den berörda tillsatsen ingår. Den aktuella tillsatsens samverkan med andra ingredienser som ingår i produkten ska också undersökas.

Tillverkare eller importörer som använder samma tillsats i sina tobaksprodukter kan genomföra en gemensam undersökning, om de i sina produkter använder tillsatsen på ett jämförbart sätt.

18 §

Skärpt rapporteringsskyldighet

Tillverkare eller importörer av cigaretter eller rulltobak ska utarbeta en rapport om resultaten av de undersökningar som avses i 17 §. Rapporten ska innehålla en sammanfattning och en övergripande översikt som sammanställer tillgänglig vetenskaplig litteratur om den berörda tillsatsen och sammanfattar interna uppgifter om tillsatsens effekter.

Tillverkaren eller importören ska lämna den rapport som avses i 1 mom. till kommissionen och en kopia av rapporten till Valvira och de behöriga myndigheterna i sådana andra EU-medlemsstater där en tobaksprodukt som innehåller den undersökta tillsatsen har släppts ut på marknaden, senast 18 månader efter det att tillsatsen har införts i den prioritetsförteckning som anges i 17 § 1 mom.

Kommissionen och Valvira får begära kompletterande uppgifter från tillverkaren eller importören om den undersökta tillsatsen. Dessa kompletterande uppgifter ska ingå i rapporten. Kommissionen och Valvira får dessutom kräva att ett oberoende vetenskapligt organ gör en sakkunigbedömning av rapporten.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

19 §

Undantag i fråga om små och medelstora företag

Vad som i 17 och 18 § föreskrivs om tillverkares och importörers skyldigheter ska inte tillämpas på sådana små och medelstora företag som avses i artikel 6.5 i tobaksdirektivet, om en annan tillverkare eller importör av tobaksprodukter utarbetar en rapport om tillsatsen i fråga.

20 §

Anmälan av nya tobaksprodukter

En tillverkare eller importör av tobaksprodukter ska göra en anmälan till Valvira om en ny tobaksprodukt som de avser att börja sälja eller överlåta till konsumenter på något annat sätt. Anmälan ska göras senast sex månader innan produkten släpps ut på marknaden. Anmälan ska åtföljas av en detaljerad beskrivning av produkten liksom bruksanvisningar och uppgifter om ingredienser och utsläpp enligt 14 §.

Tillverkaren eller importören ska inom samma tid även förse Valvira med

- 1) tillgängliga vetenskapliga undersökningar om produktens toxicitet, beroendeframkallande egenskaper och attraktionskraft, särskilt när det gäller dess ingredienser och utsläpp,
- 2) tillgängliga undersökningar med sammanfattningar beträffande produkten samt marknadsundersökningar av preferenserna hos olika konsumentgrupper i fråga om produkten,
- 3) en analys av riskerna och fördelarna med produkten, de förväntade effekterna vad gäller avbrytande och påbörjande av konsumtionen av tobak, förväntade konsumentreaktioner samt annan tillgänglig och relevant produktinformation.

Tillverkaren eller importören ska till Valvira överlämna alla nya eller uppdaterade undersökningar och andra uppgifter som avses i 2 mom. Valvira får kräva att tillverkaren eller importören utför ytterligare undersökningar eller lämnar ytterligare information om produkten.

21 §

Metod, format och tidpunkt för lämnande av uppgifter om tobaksprodukter

De anmälningar och övriga uppgifter som avses i detta kapitel ska lämnas till Valvira i elektronisk form. Detsamma gäller uppgifter som enligt 18 § ska lämnas till kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater.

När tillverkare och importörer lämnar uppgifter i enlighet med detta kapitel ska de ange vilka av uppgifterna som de anser utgöra affärs- eller yrkeshemligheter.

Närmare bestämmelser om metoden och formatet för lämnande av de uppgifter som avses i 14—16 och 18 § och om tidpunkten för lämnande av de uppgifter som avses i 16 och 18 § får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

4 kap.

Krav och anmälningar som gäller vissa andra produkter

22 §

Allmänna skyldigheter för tillverkare och importörer av vissa andra produkter

Tillverkare och importörer av sådana elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotin-vätskor, nikotinfria vätskor för förångning eller örtprodukter för rökning som är avsedda att säljas eller på annat överlåtas i näringsverksamhet svarar för att dessa produkter stämmer överens med gällande bestämmelser och föreskrifter.

Skyldigheten att lämna de uppgifter som krävs enligt detta kapitel till Valvira, kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater ligger i första hand på tillverkaren, om denne är etablerad i EU. Om tillverkaren är etablerad utanför EU och importören är etablerad i EU, ligger skyldigheten i första hand på importören. Om såväl tillverkaren som importören är etablerad utanför EU ligger skyldigheten att lämna uppgifterna på tillverkaren och importören gemensamt.

23 §

Krav för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Elektroniska cigaretter får säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter endast om nikotinet avges på en jämn nivå under normala användningsförhållanden. Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska vara barn- och manipulationssäkra, skyddade mot skador och läckage och ha en mekanism som säkerställer påfyllning utan läckage.

Närmare bestämmelser om tekniska standarder för den påfyllningsmekanism som avses i 1 mom. och om de standarder enligt vilka det bedöms om övriga krav i 1 mom. uppfylls får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

24 §

Krav för nikotinvätska

Nikotinvätska för användning i elektroniska cigaretter får säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter endast

- 1) i påfyllningsbehållare, i elektroniska engångscigaretter eller i nikotinpatroner för engångsbruk,
- 2) om vätskan inte har sådana egenskaper och vätskan inte innehåller sådana tillsatser som enligt 11 § 1 mom. 1—6 punkten är otillåtna i tobaksprodukter,
- 3) om endast ingredienser med hög renhet används vid framställningen av vätskan,
- 4) om det i vätskan, med undantag för nikotin, används endast ingredienser som inte utgör en risk för människors hälsa i uppvärmd eller ouppvärmd form.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

Nikotinvätska får inte innehålla ingredienser som inte har rapporterats i en förhandsanmälan enligt 26 §. Detta gäller dock inte spår som det tekniskt sett inte går att undvika under tillverkningen.

En påfyllningsbehållare får rymma högst 10 milliliter och en tank i en elektronisk engångscigarret eller en nikotinpatron för engångsbruk får rymma högst 2 milliliter.

Närmare bestämmelser om hur det bedöms om kraven i 1 och 2 mom. uppfylls får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

25 §

Krav för nikotinfri vätska för förångning

Vad som föreskrivs i 24 § 1 mom. 2—4 punkten tillämpas även på nikotinfri vätska för förångning.

26 §

Förhandsanmälan om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

En tillverkare eller importör av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ska göra en anmälan till Valvira om en produkt som den avser att börja sälja eller på annat sätt överlåta till konsumenter. Anmälan ska göras senast sex månader innan produkten släpps ut på marknaden. På motsvarande sätt ska det också göras en anmälan för varje väsentlig ändring av produkten innan den ändrade produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter.

Anmälan ska innehålla

1) tillverkarens namn och kontaktuppgifter, en ansvarig juridisk eller fysisk person inom EU och importören till EU,

2) en förteckning över alla ingredienser som ingår i produkten och de utsläpp som sker till följd av användningen av produkten, uppdelad på varumärke och sort, med uppgift om kvantiteter på ingredienserna och utsläppen,

3) toxikologiska uppgifter avseende produktens ingredienser och utsläpp, även vid upphettning, särskilt med hänsyn till deras effekter på konsumenters hälsa vid inandning och beroendeframkallande effekter,

4) information om nikotindoser och nikotinupptag vid konsumtion under förhållanden som är normala eller som rimligen kan förutses,

5) en beskrivning av produktens beståndsdelar,

6) en beskrivning av tillverkningsprocessen och en försäkran om att tillverkningsprocessen är förenlig med kraven i denna lag,

7) en försäkran om att tillverkaren eller importören tar fullt ansvar för produktens kvalitet och säkerhet när den släpps ut på marknaden och används under förhållanden som är normala eller som rimligen kan förutses.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

27 §

Marknadsundersökningar och försäljningsvolymen för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Tillverkaren eller importören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare ska årligen förse Valvira med

- 1) fullständiga uppgifter om försäljningsvolym, uppdelade på varumärke och sort,
- 2) uppgifter om preferenserna hos olika konsumentgrupper,
- 3) uppgifter om de sätt på vilket produkterna säljs,
- 4) sammanfattningar av marknadsundersökningar avseende det som avses i 1—3 punkten, med en översättning till engelska.

28 §

Uppföljning av skadliga effekter samt korrigerande åtgärder

Varje tillverkare, importör eller distributör av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska upprätta och upprätthålla ett system för att samla in information om alla misstänkta skadliga effekter som de elektroniska cigaretterna och påfyllningsbehållarna har på människors hälsa. Tillverkarna, importörerna och distributörerna ska lämna uppgifter ur systemet till Valvira.

Om någon av de aktörer som avses i 1 mom. anser eller har skäl att förmoda att sådana elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare som aktören har i sin besittning och är avsedda att släppas ut på marknaden eller som har släppts ut på marknaden inte är säkra eller av god kvalitet eller på annat sätt inte är förenliga med denna lag och bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, ska aktören omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som behövs för att den berörda produkten ska bli förenlig med bestämmelserna eller för att dra tillbaka eller återkalla den. I sådana fall ska aktören också genast anmäla saken till Valvira och marknadsövervakningsmyndigheterna i andra EU-medlemsstater där produkten görs tillgänglig eller är avsedd att göras tillgänglig. Samtidigt ska aktören ge detaljerade uppgifter särskilt om risker för människors hälsa och säkerhet samt om eventuella korrigerande åtgärder som har vidtagits och resultaten av dessa åtgärder.

29 §

Rapportering av ingredienser i örtprodukter för rökning

Tillverkaren eller importören av en örtprodukt för rökning ska innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter lämna en förteckning till Valvira över alla ingredienser som använts vid tillverkningen av produkten, uppdelad på varumärke och sort, med uppgift om kvantiteter.

Tillverkaren eller importören ska underrätta Valvira om produktens sammansättning ändras på så sätt att det påverkar de uppgifter som lämnats i enlighet med 1 mom. Tillverkaren eller importören ska lämna de ändrade uppgifterna till Valvira innan produkten börjar säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

30 §

Metod, format och tidpunkt för lämnande av uppgifter om vissa andra produkter

De anmälningar och övriga uppgifter som avses i detta kapitel ska lämnas till Valvira i elektronisk form.

När tillverkare och importörer lämnar uppgifter i enlighet med detta kapitel ska de ange vilka av uppgifterna som de anser utgöra affärs- eller yrkeshemligheter.

Närmare bestämmelser om metoden och formatet för lämnande av de uppgifter som avses i 26 och 27 § och om tidpunkten för lämnande av de uppgifter som avses i 27 § och 28 § 1 mom. får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

5 kap.

Detaljhandelsförpackningar

31 §

Allmänna bestämmelser för detaljhandelsförpackningar

Tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, örtprodukter för rökning, nikotinvätskor och nikotinfria vätskor för förångning får säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenter endast i detaljhandelsförpackningar som stämmer överens med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt med relevant EU-lagstiftning. Cigarrer får dock överlåtas även separat, om de är försedda med de märkningar som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten.

32 §

Obligatorisk märkning av detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter

Detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter ska vara försedda med

1) varningstexter på finska och svenska och figurativa varningar för tobaksprodukternas negativa effekter på hälsan, en informationstext om rökens skadlighet och information om rökavvänjning,

2) en unik identitetsmärkning så att detaljhandelsförpackningen kan spåras och en säkerhetsmärkning som inte kan manipuleras och som består av en synlig del och en osynlig del.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) text, bilder, teckensnitt, teckengrad, färg, ram, storlek, placering, alternering, fastsättning, skydd mot skador och andra specifikationer för hur de märkningar som avses i 1 mom. 1 punkten ska anges,

2) placering av och märkning med en sådan unik identitetsmärkning som avses i 1 mom. 2 punkten, de uppgifter som ska anges med hjälp av identitetsmärkningen samt vilka uppgifter som ska ingå i identitetsmärkningen och vilka uppgifter som ska vara tillgängliga elektroniskt med hjälp av identitetsmärkningen,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

3) placering av och märkning med den säkerhetsmärkning som avses i 1 mom. 2 punkten och om tekniska standarder för säkerhetsmärkningen och deras eventuella alternering.

33 §

Förbjuden märkning av tobaksprodukter och deras detaljhandelsförpackningar

Märkningen av tobaksprodukter och deras detaljhandelsförpackningar får inte

- 1) främja försäljningen av en produkt eller uppmuntra till konsumtion av en sådan genom att skapa en felaktig uppfattning om produktens egenskaper, hälsoeffekter, risker eller utsläpp,
- 2) innehålla någon information om innehållet av nikotin, tjära eller kolmonoxid i produkten,
- 3) antyda att produkten är mindre skadlig än andra produkter eller att syftet har varit att minska effekten av något skadligt ämne i rök i produkten,
- 4) antyda att produkten har vitaliserande, energigivande, läkande, föryngrande, naturliga eller organiska egenskaper eller andra hälsomässiga eller livsstilsmässiga fördelar,
- 5) hänvisa till smak, doft, smak- eller aromtillsatser eller andra tillsatser eller avsaknaden därav,
- 6) likna ett livsmedel eller en kosmetisk produkt,
- 7) antyda att produkten har miljöfördelar,
- 8) antyda att produkten är brandsäker eller annars ge intrycket att produkten är ofarlig eller brandsäkrare än andra motsvarande produkter.

34 §

Minsta tillåtna förpackningsstorlek för tobaksprodukter

Detaljhandelsförpackningar med tobaksprodukter ska innehålla minst 20 cigaretter, 30 gram rull- eller piptobak eller 10 cigariller.

Tobaksprodukter får inte, med undantag för cigarrer, säljas eller på annat sätt överlåtas till konsumenterna i detaljhandelsförpackningar som innehåller mindre förpackningar eller som kan delas upp i mindre förpackningar.

I syfte att genomföra EU-lagstiftningen får det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivas om minsta tillåtna storlek på detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter.

35 §

Form, material och öppningsmekanism för detaljhandelsförpackningar för vissa tobaksprodukter

Detaljhandelsförpackningar för cigaretter ska vara rätblocksformade. Detaljhandelsförpackningar för rulltobak ska vara rätblocksformade eller cylinderformade eller ha formen av en påse.

En detaljhandelsförpackning för cigaretter ska vara av kartong eller mjukt material. Den får inte ha en öppning som kan stängas på nytt eller återförslutas efter att den har öppnats för första gången, med undantag för ett vikbart lock eller ett sådant fällbart lock som är fastsatt på en ask.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

När det gäller detaljhandelsförpackningar med vikbart eller fällbart lock får locket endast vara fäst baktill på förpackningen.

36 §

Märkning av detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare ska vara försedda med

- 1) en förteckning över alla ingredienser som ingår i produkten i fallande viktordning,
- 2) uppgift om produktens nikotinhalt och fördelningen per dos,
- 3) tillverkarens satsnummer,
- 4) en rekommendation om att förvara produkten utom räckhåll för barn,
- 5) hälsovarningar på finska och svenska,
- 6) en bipacksedel med information om produkten, en bruksanvisning och behövliga kontaktuppgifter.

Vad som föreskrivs i 1 mom. 1, 2 och 5 punkten tillämpas inte på elektroniska cigaretter som inte är färdigt fyllda med nikotinväska.

Elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller detaljhandelsförpackningar för dessa får inte vara försedda med sådana förbjudna märkningar som avses i 33 §. Detta gäller dock inte information om produktens nikotinhalt, fördelningen per dos och smaktillsatser.

Närmare bestämmelser om text, teckensnitt, teckengrad, färg, storlek, placering och andra specifikationer för de hälsovarningar som avses i 1 mom. 5 punkten och om informationen i den bipacksedel som avses i 1 mom. 6 punkten får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

37 §

Märkning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Bestämmelser om märkning av med nikotinvätska färdigt fyllda elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.

38 §

Märkning av detaljhandelsförpackningar för nikotinfri vätska för förångning

Vad som föreskrivs i 36 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. tillämpas även på nikotinfri vätska för förångning och på detaljhandelsförpackningar med sådan vätska.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

39 §

Märkning av detaljhandelsförpackningar för örtprodukter för rökning

Detaljhandelsförpackningar för örtprodukter för rökning ska vara försedda med varningar på finska och svenska för produktens negativa effekter på hälsan. Närmare bestämmelser om varningarnas text, teckensnitt, teckengrad, färg, storlek, placering och andra specifikationer får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Örtprodukter för rökning eller detaljhandelsförpackningar för dessa får inte vara försedda med sådana förbjudna märkningar som avses i 33 § 1—4 eller 6 punkten, och på produkten eller dess detaljhandelsförpackning får det inte anges att produkten inte innehåller tillsatser eller smak- eller aromtillsatser.

40 §

Undantag för varningsmärkning i utrikestrafik

Vad som i 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 5 punkten och 39 § 1 mom. föreskrivs om användningen av finska och svenska i varningsmärkningar tillämpas inte i fråga om försäljning av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och örtprodukter för rökning på fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik eller i en butik för skattefria varor på en flygplats.

6 kap.

Spårbarhet för tobaksprodukter

41 §

Registrering

Näringsidkare som deltar i handel med tobaksprodukter, med undantag för detaljförsäljare, ska registrera när detaljhandelsförpackningar kommer i deras besittning, alla mellanliggande led och när detaljhandelsförpackningarna slutligen lämnar deras besittning. Registrerade uppgifter får inte ändras eller raderas.

Näringsidkare som deltar i leveranskedjan för tobaksprodukter ska upprätthålla fullständiga och korrekta register över samtliga relevanta transaktioner.

Tillverkarna av tobaksprodukter ska tillhandahålla de näringsidkare som avses i 1 mom. den utrustning som behövs för att registrera tobaksprodukter som köps, säljs, lagras, transporteras eller hanteras på annat sätt. Utrustningen ska kunna läsa och överföra de registrerade uppgifterna elektroniskt till en datalagringsanläggning som avses i 42 §.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

42 §

Datalagringsanläggning

Tillverkare och importörer av tobaksprodukter ska ingå avtal om datalagring med en oberoende tredje part, som genom avtalet åtar sig att vara värd för datalagringsanläggningen för alla relevanta uppgifter med avseende på spårbarhet. Datalagringsanläggningen ska vara fysiskt belägen på EU:s territorium. Den tredje partens lämplighet samt avtalet om datalagring ska godkännas av kommissionen.

Den i 1 mom. avsedda tredje partens verksamhet ska övervakas av en extern revisor, som ska föreslås och betalas av den som tillverkar tobaksprodukter och godkännas av kommissionen. Den externa revisorn ska lämna in en årsrapport till kommissionen och Tullen, med en bedömning av framför allt eventuella oegentligheter i fråga om tillgång.

Den externa revisor som avses i 2 mom., kommissionen, Tullen och behöriga myndigheter i andra EU-medlemsstater ska ha full tillgång till datalagringsanläggningarna. I vederbörligen motiverade fall får kommissionen eller Tullen bevilja tillverkare eller importörer tillgång till de lagrade uppgifterna.

Särskilda bestämmelser gäller för skydd för affärs- och yrkeshemligheter och skydd för personuppgifter.

43 §

Närmare bestämmelser om spårbarhet

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) tekniska standarder för inrättande och drift av system för spårning, inbegripet märkningen med unik identitetsmärkning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten, registreringen, överföringen, behandlingen och lagringen av uppgifter samt tillgången till lagrade uppgifter,

2) tekniska standarder för att se till att de system som används för den unika identitetsmärkningen enligt 32 § 1 mom. 2 punkten och tillhörande funktioner är fullt förenliga med varandra i hela EU,

3) varaktighet, förnybarhet, regelbunden övervakning, utvärdering, nödvändig sakkunskap och konfidentialitet samt annat centralt innehåll i fråga om datalagringsavtal enligt 42 §.

7 kap.

Försäljning och annan överlåtelse

44 §

Tillståndsplikt för detaljhandel

Tobaksprodukter och nikotinvätskor får säljas eller på annat sätt överlätas i detaljhandel endast om den kommun där försäljningsstället ligger har beviljat ett detaljhandelstillstånd för för-

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

säljningsstället och tillståndshavaren. Tillstånd för detaljhandel i ett mobilt kommunikationsmedel beviljas dock av hemkommunen för den som ansöker om tillstånd.

Detaljhandelstillstånd kan beviljas för viss tid, om verksamheten är tidsbegränsad. Tillstånd för viss tid kan beviljas för högst ett år åt gången.

45 §

Förutsättningar och hinder för beviljande av detaljhandelstillstånd

Kommunen beviljar detaljhandelstillstånd som avses i 44 § på ansökan. Förutsättningar för tillstånd är att sökanden uppnått myndighetsåldern, att sökanden visar upp en godtagbar plan för egenkontroll enligt 54 § och att det inte finns något hinder enligt 2 eller 3 mom. för beviljande av tillstånd. Tillstånd får dock inte beviljas, om den verksamhet som avses i ansökan uppenbarligen strider mot denna lag eller om försäljningsstället inte kan övervakas av kommunen.

Detaljhandelstillstånd får inte beviljas en sökande som innehått ett sådant detaljhandelstillstånd enligt denna lag eller tobakslagen (693/1976), nedan *den gamla tobakslagen*, som har återkallats permanent under de senaste två åren.

Detaljhandelstillstånd får inte beviljas ett ställe som ligger

- 1) i daghemslokaler, i lokaler för familjedagvård eller på daghemslokalers utomhusområden,
- 2) i sådana lokaler och på sådana utomhusområden vid inrättningar där vård meddelas med stöd av barnskyddslagen (417/2007) eller mentalvårdslagen (1116/1990) som är avsedda för personer som inte fyllt 18 år,
- 3) i lokalerna vid läroanstalter som ger grundläggande utbildning, yrkesutbildning och gymnasieutbildning och deras elevhem samt på utomhusområden som används av en sådan läroanstalt.

46 §

Form och innehåll för ansökan om detaljhandelstillstånd

Ansökan om detaljhandelstillstånd ska göras skriftligt. Ansökan ska innehålla

- 1) sökandens namn eller firma och kontaktuppgifter i Finland, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt adressen till försäljningsstället för produkterna,
- 2) en redogörelse för vilka produkter ansökan om detaljhandelstillstånd avser,
- 3) en plan för egenkontroll,
- 4) en redogörelse för antalet försäljningsdiskar och deras placering på försäljningsstället,
- 5) en redogörelse för placeringen av tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor vid försäljningsdisken.

Närmare bestämmelser om innehållet i tillståndsansökan får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

47 §

Framläggande av detaljhandelstillstånd

Detaljhandelstillståndet ska hållas framlagt för kunderna vid försäljningsdisken. Närmare bestämmelser om tillståndets storlek och annan utformning samt om framläggande av tillståndet får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

48 §

Anmälan om detaljhandel med nikotinvätska

Den som har ett sådant detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen får på samma försäljningsställe även sälja nikotinvätskor, efter att först ha gjort en skriftlig anmälan till den kommun som beviljat tillståndet och lämnat en uppdatering av de uppgifter som avses i 46 § 1 mom. till kommunen.

Kommunen ska sedan den tagit emot en anmälan enligt 1 mom. utan dröjsmål sända en motagningsbekräftelse till den som gjort anmälan.

49 §

Anmälningar som gäller detaljhandelstillstånd

Innehavaren av ett detaljhandelstillstånd ska underrätta kommunen om förändringar i de uppgifter som lämnats i en ansökan som avses i 46 § och i en anmälan som avses i 48 § samt om försäljningen upphör. Kommunen ska underrätta Valvira om tillstånd som beviljas eller återkallas, om förändringar i fråga om tillstånd, om förseelser vid försäljning och om försäljning som upphör.

50 §

Anmälningsplikt för partihandel

Partihandel med tobaksprodukter och nikotinvätskor får bedrivas av den som har gjort en skriftlig anmälan om saken till den kommun där försäljningsstället ligger. Anmälan ska innehålla de uppgifter som avses i 46 § 1 mom. Motsvarande anmälan ska göras före en väsentlig förändring i verksamheten och om verksamheten upphör.

Kommunen ska sedan den tagit emot en anmälan enligt 1 mom. utan dröjsmål sända en motagningsbekräftelse till den som gjort anmälan.

Kommunen ska underrätta Valvira om de anmälningar som avses i 1 mom.

51 §

Förbud mot försäljning av rökfria tobaksprodukter

Rökfria tobaksprodukter får inte säljas eller på annat sätt överlåtas eller förmedlas.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

52 §

Förbud mot försäljning av vissa vätskor som innehåller nikotin

Sådan nikotinhaltig vätska som är avsedd för förångning med hjälp av en elektronisk cigarett och vars nikotinkoncentration överstiger 20 milligram per milliliter eller som har ett användningsändamål enligt 3 § 1 mom. i läkemedelslagen får inte säljas eller på annat sätt överlåtas.

53 §

Förbud mot försäljning till minderåriga

Tobaksprodukter och nikotinvätskor får inte säljas eller på annat sätt överlåtas eller förmedlas till den som inte har fyllt 18 år.

Tobakssurrogat, röktilbehör och elektroniska cigaretter får inte i näringsverksamhet säljas eller på annat sätt överlåtas till den som inte har fyllt 18 år.

Vid försäljningsdiskar för sådana produkter som avses i 1 och 2 mom. ska ett anslag som informerar om åldergränser för försäljningen finnas väl synligt för kunderna. Närmare bestämmelser om innehållet i anslaget får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

54 §

Plan för egenkontroll

En näringsidkare som säljer tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska ska på egen bekostnad göra upp och genomföra en plan för egenkontroll för att följa förbuden enligt 53 § 1 och 2 mom. Närmare bestämmelser om uppgörandet av planen samt planens innehåll och genomförande får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

55 §

Fortlöpande övervakning av köpsituationen

Försäljaren ska närvara vid försäljningsdisken så att denna fortlöpande kan övervaka köpsituationer för tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätska.

56 §

Försäljarens minimiålder

Den som säljer tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska i näringsverksamhet ska vara minst 18 år. Yngre personer får dock sälja sådana produkter, om försäljningen sker under övervakning av en person som har fyllt 18 år.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

57 §

Förbud mot automater

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor får inte säljas eller på annat sätt överlåtas från en automat.

58 §

Förbud mot distansförsäljning

Gränsöverskridande distansförsäljning av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor är förbjuden. Inte heller en näringsidkare som är etablerad i Finland får sälja eller på annat sätt överlåta sådana produkter till konsumenter med hjälp av ett sådant medel för distanskommunikation som avses i 6 kap. 7 § 2 mom. i konsumentskyddslagen (38/1978).

59 §

Förbud mot försäljning på tullauktion

Tobaksprodukter, örtprodukter för rökning, elektroniska cigaretter och nikotinvätskor får inte säljas på tullauktion.

60 §

Begränsningar i partihandel

Tobaksprodukter får säljas i parti endast till sådana partiaffärer som gjort anmälan enligt 50 §, för återförsäljning, och till den som

1) har ett sådant detaljhandelstillstånd som avses i 44 § och i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 49 § har angett att den säljer tobaksprodukter,

2) har ett detaljhandelstillstånd som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen.

Nikotinvätskor får säljas i parti endast till sådana partiaffärer som gjort anmälan enligt 50 §, för återförsäljning, och till den som

1) har ett sådant detaljhandelstillstånd som avses i 44 § och i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 49 § har angett att den säljer nikotinvätskor,

2) har ett detaljhandelstillstånd som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen och har gjort en anmälan enligt 48 §.

Tobaksprodukter eller nikotinvätskor får inte säljas i parti på sådana ställen som avses i 45 § 3 mom.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

8 kap.

Införsel

61 §

Gräns vid införsel

Vad som i denna lag föreskrivs om införsel tillämpas även på sådan införsel som avses i 18 § 2 punkten i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (1266/1996).

62 §

Införselförbud som gäller för minderåriga

Den som inte har fyllt 18 år får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätska i landet.

63 §

Förbud mot införsel av rökfria tobaksprodukter

Rökfria tobaksprodukter får inte föras in i landet. Införselförbudet gäller också anskaffning och mottagande av rökfria tobaksprodukter per post eller på något annat motsvarande sätt från andra länder.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en privatperson som anländer till Finland medföra sammanlagt högst 1 000 gram rökfria tobaksprodukter per kalenderdygn för eget personligt bruk.

Det införselförbud som avses i 1 mom. gäller inte produkter i stängda försäljningslokaler eller lager ombord på fartyg och luftfartyg i internationell trafik.

64 §

Förbud mot införsel av vissa vätskor som innehåller nikotin

En privatperson får inte föra in sådan nikotinhaltig vätska för förångning med hjälp en elektronisk cigarett vars nikotinkoncentration överstiger 20 milligram per milliliter eller som har ett användningsändamål enligt 3 § 1 mom. i läkemedelslagen. Införselförbudet gäller också anskaffning och mottagande av sådan vätska per post eller på något annat motsvarande sätt från andra länder.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får en privatperson som anländer till Finland medföra högst 10 milliliter sådan vätska för eget personligt bruk.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

65 §

Förbud mot införsel med hjälp av ett medel för distanskommunikation

En privatperson får inte från en näringsidkare skaffa eller ta emot tobaksprodukter, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor per post, som varutransport eller på något annat sätt från andra länder.

66 §

Tidsgränser för resandeförsel

En i Finland bosatt person som på något annat sätt än med flyg anländer till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätskor i landet, om hans eller hennes resa har varat högst 24 timmar.

En utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bosatt person som på något annat sätt än med flyg anländer till Finland från ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får inte föra in tobaksprodukter eller nikotinvätskor i landet, om hans eller hennes vistelse i Finland inte är en genomresa och varar högst tre dygn.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får personen föra in tobaksprodukter och nikotinvätskor i landet, om det är uppenbart att de har skaffats före utresan från Finland. Trots vad som föreskrivs i 2 mom. får personen föra in nämnda produkter i landet, om det är uppenbart att de är avsedda för hans eller hennes personliga bruk under vistelsen i Finland.

67 §

Kvantitativa begränsningar för resandeförsel

En privatperson får inte

1) när det gäller tobaksprodukter vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 32 § 1 mom. 1 punkten föra in mer än 200 cigaretter, 50 cigarrer, 100 cigariller och 250 gram rulltobak eller piptobak i landet,

2) när det gäller nikotinvätska i elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 36 § 1 mom. 5 punkten föra in mer än 10 milliliter sådan vätska i landet,

3) när det gäller örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar är märkta på ett sätt som avviker från 39 § 1 mom. föra in mer än 200 enheter färdigrullade produkter och 250 gram produkter i lösvikt i landet.

En privatperson får inte för annat än för eget bruk föra in sådana produkter som avses i 1 mom.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

9 kap.

Förbud mot marknadsföring och framläggande

68 §

Förbud mot marknadsföring

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska får inte marknadsföras.

69 §

Undantag från förbudet mot marknadsföring

Vad som föreskrivs i 68 § ska inte tillämpas på

1) marknadsföring i en sådan publikation som har tryckts och publicerats utanför EU, som inte i första hand är avsedd för EU-marknaden och vars huvudsakliga syfte inte är att marknadsföra tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska,

2) marknadsföring av enstaka röktilbehör som inte är nya och ska betraktas som samlarobjekt, om produkternas varumärken inte syns i marknadsföringen,

3) produktinformation som produktens tillverkare eller importör lämnar dem som deltar i försäljningen av produkten.

Som sådan produktinformation som avses i 1 mom. 3 punkten anses information om produktens pris, sammansättning, egenskaper, tillverkning, hälsofaror, negativa effekter på hälsan, ursprungsland och detaljhandelsförpackning. En bild av produkten eller dess detaljhandelsförpackning kan ges som produktinformation endast i anslutning till någon annan produktinformation. Någon annan bild får inte fogas till produktinformationen. Innehållet i produktinformationen ska vara sådant att den som deltar i försäljningen av produkten får heltäckande och korrekta uppgifter om produkten och dess egenskaper.

70 §

Förbud mot prisgottgörelse

En näringsidkare får inte för priset på tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska erbjuda eller betala en gottgörelse som bestäms enligt köp av nämnda produkter eller andra konsumtionsnyttigheter och tjänster.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

71 §

Förbud mot framläggande

Tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter, nikotinvätskor och deras varumärken får inte hållas synliga i detaljhandel med tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor.

Förbudet enligt 1 mom. gäller dock inte sådana försäljningsställen med egen ingång som nästan uteslutande säljer sådana produkter som avses i denna lag, om produkterna och deras varumärken inte är synliga från utsidan av försäljningsstället.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller inte försäljning på fartyg i internationell sjöfart.

72 §

Varukatalog och förteckning

Trots vad som föreskrivs i 68 och 71 § får en detaljförsäljare på begäran av köparen visa honom eller henne en tryckt varukatalog med bilder på de produkter som säljs på försäljningsstället eller på deras detaljhandelsförpackningar. Detaljförsäljaren får också på begäran av köparen ge honom eller henne en tryckt förteckning över produkterna och deras priser. Närmare bestämmelser om varukatalogens och förteckningens form, innehåll och utformning får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

10 kap.

Rökförbud och rökrestriktioner

73 §

Tillämpning av rökförbud

Vad som i detta kapitel föreskrivs om tobaksrökning och tobaksrök tillämpas också på användningen av örtprodukter för rökning och elektroniska cigaretter och den rök och ånga och de partiklar som de ger upphov till.

74 §

Allmänna rökförbud

Tobaksrökning är förbjuden

1) i sådana lokaler i byggnader, i kommunikationsmedel och på motsvarande platser som är tillgängliga för allmänheten eller anställda eller för kunder för tillhandahållande av tjänster som producerats i näringsverksamhet eller offentliga tjänster,

2) under skyddstak och på läktare vid offentliga tillställningar utomhus och på andra platser som direkt är avsedda för deltagare som följer tillställningen stillastående eller stillasittande,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

3) på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

Tobaksrökning är också förbjuden inne i ett kommunikationsmedel som är i privat bruk, när en person som inte fyllt 15 år vistas i det. Förbudet gäller inte bostadsutrymmen i kommunikationsmedel.

Rökfria tobaksprodukter får inte användas i lokaler eller på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

75 §

Undantag från de allmänna rökförbuden

Trots vad som föreskrivs i 74 § 1 mom. 1 punkten är tobaksrökning dock tillåten

1) i en kunds, anställds eller näringsidkares eller annan yrkesutövars hem eller i ett kommunikationsmedel för en sådan persons eget bruk och andra lokaler som används uteslutande av medlemmarna i en och samma familj och av personer som bor i ett och samma hushåll; det som sägs ovan gäller dock inte lokaler för familjedagvård medan familjedagvården pågår,

2) i högst ett av tio inkvarteringsrum för gäster på hotell eller andra inkvarteringsrörelser eller oberoende av antalet rum i högst tre inkvarteringsrum,

3) i lokaler för förplägnadsrörelser på fartyg i internationell sjöfart när mindre än 50 kvadratmeter är reserverat för intagande av mat och dryck som serveras där eller, om utrymmet är större än det, på högst 50 procent av utrymmet.

Innehavare av lokaler som tillåter rökning i sådana lokaler som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten eller på utomhusområden i sin besittning ska se till att de anställda i lokalen inte utsätts för tobaksrök och att tobaksrök inte kan sprida sig till områden där tobaksrökning är förbjuden.

76 §

Rökrum

I en lokal som avses i 74 § 1 mom. 1 punkten kan tobaksrökning tillåtas i ett separat rökrum som godkänts för tobaksrökning med stöd av markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Då ska det dock ses till att tobaksrök inte kan sprida sig till områden där tobaksrökning är förbjuden. Rökrummet får inte placeras i anslutning till en lokal som främst används av personer som är under 18 år.

I ett rökrum får arbete inte utföras, med undantag för nödvändigt arbete som utförs av brand- och räddningsväsendet eller av ordnings- och säkerhetsskäl. Städning av rökrummet får ske först efter det att rummet vädrats noggrant.

Närmare bestämmelser om konstruktionsmässiga krav och byggnadstekniska funktionskrav när det gäller rökrum får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

77 §

Rökrum i förplägnadsrörelser

Om det i en förplägnadsrörelse inrättas ett rökrum som avses i 76 §, ska rökrummet vara av skälig storlek i förhållande till affärslokalens storlek och antalet kundplatser. I rökrummet får det inte serveras eller intas mat eller dryck.

Näringsidkaren ska göra upp en plan för egenkontroll där det framgår hur man säkerställer att rökrummet fungerar och hur förhållandena och ordningen i rökrummet kan övervakas utanför rökrummet.

Närmare bestämmelser om minsta och största yta för rökrum i förplägnadsrörelser och om ytans förhållande till serveringsområdets storlek och antalet kundplatser i affärslokalen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

78 §

Rökförbud i bostadssammanslutningar

Tobaksrökning är förbjuden i gemensamma och för allmänheten avsedda lokaler i bostadssammanslutningar.

En bostadssammanslutning får förbjuda tobaksrökning på gemensamma utomhusområden som den innehar i närheten av ingångarna till byggnaden och byggnadens friskluftsintag, på lek-områden för barn och på gemensamma balkonger.

79 §

Meddelande av rökförbud i bostadssammanslutningar

En bostadssammanslutning kan hos kommunen ansöka om att kommunen meddelar rökförbud på balkongerna till lägenheterna i bostadssammanslutningens byggnad, utomhusområden som används av lägenheterna och inne i lägenheterna. Innehavarna av de utrymmen och områden som avses i ansökan ska höras innan ansökan görs.

Kommunen ska meddela rökförbud beträffande de utrymmen och områden som avses i ansökan, om det på grund av deras konstruktioner eller andra omständigheter är möjligt att tobaksrök annat än i undantagsfall sprider sig till en annan balkong, till de ställen där man vistas på ett utomhusområde som hör till en annan lägenhet eller in i en annan lägenhet. Rökförbud får meddelas i ett bostadsrum i en lägenhet endast om spridningen av rök inte genom en reparation eller ändring av konstruktionerna skäligen kan förhindras och bostadsrummets innehavare innan förbudet meddelas har getts möjlighet att förhindra spridningen av rök genom egna åtgärder. Ett rökförbud som avser ett bostadsrum i en lägenhet gäller inte användning av elektroniska cigaretter.

Kommunen ska återkalla ett rökförbud på ansökan av bostadssammanslutningen, om förbudet inte längre är befogat på grund av förändrade omständigheter. Ett rökförbud kan också återkallas på ansökan av innehavaren till ett utrymme eller ett område om bostadssammanslutningen inte anser om återkallande trots väsentligt förändrade omständigheter. Närmare bestämmelser om ansökan om rökförbud, om återkallande av rökförbud och om omnämnande i ansökan av hörande som bostadssammanslutningen ordnat får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

80 §

Anslag om rökförbud

Innehavare av lokaler eller utomhusområden och arrangörer av offentliga tillställningar ska sätta upp anslag som informerar om rökförbud enligt 74 § 1 mom. och om placeringen av sådana rökrum som avses i 76 och 77 §. Innehållet i anslagen ska vara entydigt och anslagen ska både till storlek och placering vara sådana att de är lätta att upptäcka av personer som kommer till lokalerna och vistas i dem.

81 §

Verkställighet av rökförbud

Om någon bryter mot ett rökförbud enligt 74 § och trots uppmaning inte avbryter tobaksrökningen, får innehavaren av lokalen eller utomhusområdet eller dennes representant avlägsna personen i fråga därifrån, om detta inte kan anses oskäligt.

82 §

Myndigheternas meddelanden

Arbetskyddsmyndigheterna, kommunen och vid behov polisen ska underrätta den tillståndsmyndighet som avses i alkohollagen (1143/1994) om överträdelser av bestämmelserna om rökrum och byggnadstillsynsmyndigheten om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om byggande och underhåll eller reparations- och ändringsarbeten när det gäller rökrum.

Tillståndsmyndigheten enligt alkohollagen ska underrätta arbetskyddsmyndigheten och kommunen om den upptäcker överträdelser av bestämmelserna om rökrum och om tobaksrökning utomhus. Arbetskyddsmyndigheten och den kommunala tillsynsmyndigheten ska underrätta varandra om överträdelser av de bestämmelser och föreskrifter som avses ovan.

11 kap.

Styrning och tillsyn

83 §

Tillsynsprogram

För styrningen och samordningen av verkställigheten av denna lag ska Valvira utarbeta ett riksprogram för tillsyn över tobakslagen (*tillsynsprogram*). Tillsynsprogrammet ska åtminstone innehålla följande:

- 1) allmän definition av innehållet i kontrollerna,
- 2) grunderna för riskvärderingen av de olika tillsynsobjekten och för hur kontrollfrekvensen för objekten bestäms,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

- 3) uppgifter om bedömning av behovet av provtagning och om anvisningar,
- 4) metoderna för utvärdering av de tillsynsplaner som avses i 84 §,
- 5) metoderna för utvärdering av tillsynsprogrammet.

Tillsynsprogrammet ska ses över vid behov. Tillsynsprogrammet utgör en del av det riksfattande programmet för tillsyn över miljö- och hälsoskyddet.

Närmare bestämmelser om utarbetandet av tillsynsprogrammet och om dess innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

84 §

Tillsynsplan

Kommunen ska för regelbunden tillsyn över efterlevnaden av denna lag utarbeta och godkänna en plan för tillsynen över tobakslagen (*tillsynsplan*). Tillsynen ska vara högklassig och riskbaserad och den ska förebygga negativa effekter på hälsan.

I tillsynsplanen ska tillsynsprogrammet beaktas i enlighet med lokala behov. Tillsynsplanen ska ses över vid behov.

Regionförvaltningsverket bedömer och utvärderar tillsynsplanerna inom sitt område.

85 §

Godkännande av verifieringslaboratorier

De utsläppsmätningar som avses i 12 § ska verifieras och de brandegenskaper hos cigaretter som avses i 13 § ska påvisas i ett laboratorium som är godkänt av och övervakas av Valvira. Laboratoriet får inte ägas eller kontrolleras av tillverkare eller importörer av tobaksprodukter. Valvira för och uppdaterar en förteckning över godkända laboratorier och lämnar den till kommissionen.

Laboratoriet ska lämna sin ansökan om godkännande till Valvira. Valvira godkänner laboratoriet, om laboratoriet till sin ansökan fogar ett intyg över att Ackrediteringstjänsten FINAS har konstaterat att laboratoriet uppfyller de internationella kompetenskraven för verifieringslaboratorier och att de metoder som avses i 12 och 13 § hör till dess kompetensområde. Laboratoriet ska anmäla förändringar som gäller förutsättningarna för godkännandet till Valvira.

Ett laboratorium anses utan särskilt beslut vara godkänt, om laboratoriet lämnar Valvira ett intyg över att en myndighet i en annan EU-medlemsstat har godkänt laboratoriet och anger grunderna för godkännandet av laboratoriet och verifieringsmetoderna.

Närmare bestämmelser om laboratorier som avses i denna paragraf och om godkännandet av dem, den ackreditering som är en förutsättning för godkännande, genomförandet av övervakningen och de anmälningar som ska göras till Valvira och kommissionen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

86 §

Inspektions- och provtagningsrätt

Valvira och kommunen har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att

1) få tillträde till och inspektera utrymmena och verksamheten på de platser där produkter som avses i denna lag tillverkas, förpackas, lagras och säljs, verifieringslaboratoriernas utrymmen och verksamhet och de handlingar som behövs för övervakningen,

2) av tillverkaren, importören och försäljaren av en produkt avgiftsfritt ta och erhålla prov för undersökningar av sådana produkter som avses i denna lag.

Inspektioner enligt 1 mom. får inte utsträckas till utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur, om det inte är nödvändigt för att utreda omständigheter som är föremål för inspektion och det finns grundad anledning att misstänka ett brott vid försäljning av tobak enligt 109 § eller ett brott vid marknadsföring av tobak enligt 111 §.

Bestämmelserna i 46 § i hälsoskyddslagen (763/1994) ska tillämpas på bostadsinspektioner som hänför sig till rökförbud och rökrestriktioner enligt 10 kap. i den här lagen.

Bestämmelser i övrigt om inspektioner enligt denna lag finns i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

Om de prov som anses i 1 mom. 2 punkten inte lämnas inom utsatt tid, kan Valvira eller kommunen förena skyldigheten att lämna dem med vite. Vitet döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av den som förelagt vitet. Vite får dock inte föreläggas om det finns skäl att misstänka parten för brott och det begärda materialet har anknytning till det ärende som är föremål för misstanke om brott.

87 §

Rätt till information

Valvira och kommunen har, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna, rätt att av tillverkare, importörer och försäljare av produkter som avses i denna lag och av andra myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för att utreda verksamhet som strider mot denna lag och mot bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Om de uppgifter som avses i 1 mom. inte lämnas inom utsatt tid, kan Valvira eller kommunen förena skyldigheten att lämna dem med vite. Vitet döms ut av förvaltningsdomstolen på ansökan av den som förelagt vitet. Vite får dock inte föreläggas om det finns skäl att misstänka en part för brott och det begärda materialet har anknytning till det ärende som är föremål för misstanke om brott.

Kommunen och regionförvaltningsverket är skyldiga att på begäran utan ersättning lämna Valvira de övriga uppgifter om inspektioner och andra tillsynsåtgärder, tillsynspersonal, avgifter och tillsyn som behövs för styrningen, uppföljningen, rapporteringen och statistiken i fråga om tillsynen enligt denna lag. Uppgifterna ska lämnas på det sätt som Valvira bestämmer.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

88 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna får Valvira eller kommunen till en annan tillsynsmyndighet lämna ut sådana uppgifter om affärs- eller yrkeshemligheter som erhållits vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller vid utförande av uppgifter i anslutning till tillsynen, om uppgifterna är nödvändiga för skötseln av de tillsynsuppgifter som åligger myndigheten i fråga. Uppgifter får även lämnas ut till utländska organ och inspektörer som förutsätts i EU:s lagstiftning eller någon annan internationell förpliktelse som är bindande för Finland, i de fall då ifrågavarande lagstiftning eller avtal förutsätter detta.

89 §

Handräckning

Valvira och kommunen har rätt att av andra myndigheter få handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och för verkställighet av beslut.

90 §

Avgifter för behandling av ansökningar och anmälningar

Kommunen tar ut avgift enligt en av kommunen godkänd taxa för

- 1) behandling av ansökan om detaljhandelstillstånd enligt 44 §,
- 2) behandling av anmälan om detaljhandel med nikotinvätska enligt 48 §,
- 3) behandling av anmälan om partihandel enligt 50 §,
- 4) behandling av ansökan om rökförbud enligt 79 §.

Kommunen ska bestämma avgifterna för sina prestationer enligt 1 mom. så att beloppet motsvarar högst totalkostnaderna för att producera prestationen.

Valvira kan av tillverkare och importörer ta ut avgift för

- 1) undersökning av om tobaksprodukten har förbjudna egenskaper eller tillsatser enligt 11 §,
- 2) verifiering av mätningar av utsläppsnivåerna för tjära, nikotin och kolmonoxid från cigaretter,
- 3) mottagning, lagring, hantering, analys och offentliggörande av uppgifter som lämnats till verket med stöd av 14—16, 18, 20 och 26—29 § samt anknyttande åtgärder,
- 4) sådana sakkunnigbedömningar som avses i 18 § 3 mom.

Bestämmelser om beloppet av den avgift som avses i 3 mom. finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

91 §

Avgifter för övervakningen enligt tobakslagen

Kommunen tar hos den som har ett detaljhandelstillstånd enligt 44 § eller som har beviljats detaljhandelstillstånd enligt den gamla tobakslagen och hos den som har gjort en anmälan om partihandel enligt 50 § ut en årlig övervakningsavgift för varje försäljningsdisk enligt en taxa som den godkänt.

Övervakningsavgiften är högst 500 euro per försäljningsdisk. Om aktören dock i enlighet med 46 § 1 mom. 2 punkten eller 50 § 1 mom. har gjort en anmälan om detalj- eller partihandel med både tobaksprodukter och nikotinvätskor eller har gjort en anmälan enligt 48 § om detaljhandel med nikotinvätskor, tas högst dubbel övervakningsavgift ut.

För verksamhet som grundar sig på detaljhandelstillstånd och anmälningar om partihandel som gäller den 1 januari tar kommunen ut övervakningsavgift för året i fråga. Om detaljhandelstillstånd beviljas eller anmälan om partihandel görs under årets gång eller verksamheten bedrivs under kortare tid än ett år, kan kommunen ta ut en övervakningsavgift som står proportion till verksamhetens längd.

92 §

Indrivning av avgifter samt ränta

De avgifter som tas ut enligt denna lag är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Om en avgift inte betalas i tid, ska det på avgiften betalas dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Förfallodagen kan infalla tidigast två veckor efter det att den tjänst för vilken avgiften påfördes har erhållits. I stället för dröjsmålsränta kan myndigheten ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än detta.

93 §

Kostnadsersättning till kommunen

Staten ersätter de kostnader kommunen har för att utföra sådana kontroller, provtagningar, undersökningar och utredningar inom tobakstillsynen som är handräckning och som enligt denna lag hör till Valvira's uppgifter.

94 §

Registrering och offentliggörande av uppgifter om produkttillsyn

Valvira registrerar elektroniskt de uppgifter som erhållits med stöd av 14—16 och 18 § så att kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater har tillgång till dem. Valvira lämnar de uppgifter som erhållits med stöd av 20 § till kommissionen. Valvira ska därtill på begäran lämna de uppgifter som verket fått med stöd av 26—28 § till kommissionen och den behöriga myndigheten i en annan EU-medlemsstat.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

Valvira gör de uppgifter som erhållits med stöd av 14 § 1 mom. 1—4 punkten och 15, 18, 26 och 29 §, med undantag för affärs- och yrkeshemligheter, tillgängliga för allmänheten på en webbplats, där det bara kan göras enskilda sökningar med produktnamnet eller namnet eller företags- och organisationsnumret på den registrerade som sökvillkor.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ska namnet på en sådan fysisk person som avses i 26 § 2 mom. 1 punkten i denna lag offentliggöras som sådant när uppgifter görs tillgängliga i enlighet med 2 mom. i denna paragraf. De uppgifter som avses i 26 § 2 mom. ska bevaras permanent.

Närmare bestämmelser om hur uppgifter som avses i 2 mom. ska göras tillgängliga får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

95 §

Register över detaljhandelstillstånd och anmälningar om partihandel

För behandling, övervakning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden enligt denna lag för Valvira och kommunerna ett register över näringsidkare

- 1) som har beviljats tillstånd enligt 44 § eller som har ansökt om ett sådant tillstånd,
- 2) som har gjort en anmälan enligt 48—50 §.

Valvira svarar för att registrets datasystem fungerar. Följande uppgifter ska registreras:

- 1) sökandens eller anmälarens namn, firma och kontaktuppgifter i Finland, personbeteckning eller företags- och organisationsnummer samt adressen till försäljningsstället för produkterna,
- 2) tillståndsnummer, uppgifter om verksamhet och egenkontroll för vilka det har beviljats tillstånd eller gjorts anmälan samt om brott mot denna lag och om överträdelse av bestämmelser, föreskrifter och förbud som har utfärdats med stöd av den och uppgifter om påföljderna för dessa samt uppgifter om tillståndsmyndigheternas inspektioner och resultaten av dessa,
- 3) övriga uppgifter som behövs för handläggning, övervakning och statistikföring av tillstånds- och anmälningsärenden.

Med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan tillståndshavarens och anmälarens namn, tillstånds- och anmälningsnummer och för allmänt bruk avsedda adress- och kontaktuppgifter offentliggöras som sådana i registret. Uppgifterna ska bara vara tillgängliga via enskilda sökningar med tillståndshavarens eller anmälarens namn, företags- och organisationsnummer, tillstånds- eller anmälningsnummer eller försäljningsställe som sökvillkor. Uppgifter om näringsidkaren bevaras i registret i fem år efter det att försäljningen upphört eller detaljhandelstillståndet återkallats.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

12 kap.

Förbud och återkallande av detaljhandelstillstånd

96 §

Förbud som meddelas av kommunen

Om kommunen i sin tillsynsuppgift inom sitt område upptäcker verksamhet som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan kommunen förbjuda denna verksamhet.

97 §

Återkallande av detaljhandelstillstånd

Kommunen kan återkalla ett detaljhandelstillstånd enligt 44 § för minst en vecka och högst sex månader, om innehavaren av detaljhandelstillståndet, trots att kommunen eller en annan tillsynsmyndighet gett en skriftlig varning eller trots en straffrättslig påföljd,

1) säljer eller på annat sätt överlåter sådana tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare, nikotinvätskor, nikotinfria vätskor för förångning eller örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar strider mot bestämmelserna i 5 kap.,

2) låter bli att lämna väsentliga uppgifter som avses i 49 §,

3) i strid med 51 § säljer eller på annat sätt överlåter rökfria tobaksprodukter,

4) i strid med 53 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor till en person som inte har fyllt 18 år eller i strid med 56 § tillåter en person som inte har fyllt 18 år att sälja eller på annat sätt överlåta nämnda produkter,

5) i strid med 57 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor från en automat,

6) i strid med 58 § säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor till konsumenter med hjälp av ett medel för distanskommunikation,

7) i strid med 68 § marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor,

8) i strid med 71 § håller tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor eller deras varumärken synliga på försäljningsstället.

Kommunen kan återkalla ett detaljhandelstillstånd permanent, om innehavaren av detaljhandelstillståndet trots att tillståndet återkallats för viss tid fortsätter eller upprepar en lagstridig verksamhet som avses i 1 mom. och gärningen inte ska betraktas som ringa.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

98 §

Anmälan om försäljningsförseelser till kommunen

Polisen ska underrätta den kommun som beviljat detaljhandelstillståndet om alla lagstridiga förfaranden som den får kännedom om, om dessa kan utgöra grund för återkallande av detaljhandelstillståndet. Kommunen ska också underrättas om polisens åtgärder i frågan.

99 §

Förbud mot marknadsföring

Om tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska marknadsförs i strid med 68 § och förfarandet inte inskränker sig till en kommuns område, kan Valvira förbjuda den som beställt eller utfört marknadsföringsåtgärden samt anställda hos dem att fortsätta och upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna.

100 §

Försäljningsförbud

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning och örtprodukter för rökning, om

- 1) tobaksprodukten har förbjudna tillsatser eller egenskaper enligt 11 §,
- 2) utsläppen från tobaksprodukten inte har mätts på det sätt som anges i 12 § eller verifierats i ett godkänt laboratorium enligt 85 § eller om utsläppen överskrider de högsta tillåtna nivåer som föreskrivs i 12 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den,
- 3) cigarrettens brandegenskaper inte uppfyller kraven i 13 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om brandegenskaperna inte har testats och påvisats på det sätt som avses i 13 § eller i ett sådant godkänt laboratorium som avses i 85 §,
- 4) en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare inte uppfyller kraven i 23 § eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i 24 § 3 mom.,
- 5) nikotinvätska inte uppfyller kraven i 24 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller om nikotinfri vätska för förångning inte uppfyller kraven i 25 §,
- 6) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare inte har upprättat eller upprätthållit ett system för övervakning av skadliga effekter enligt 28 § 1 mom. eller vägrar lämna uppgifter ur övervakningssystemet till Valvira,
- 7) tillverkaren, importören eller distributören av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare i en sådan situation som avses i 28 § 2 mom. inte har vidtagit korrigerande åtgärder enligt bestämmelsen eller har underlåtit att göra en anmälan enligt bestämmelsen,
- 8) tillverkaren eller importören inte har lämnat uppgifter enligt 14—16, 18, 20, 26, 27 eller 29 § till Valvira på föreskrivet sätt, inom föreskriven tid eller i föreskrivet format eller om de uppgifter som lämnats inte är korrekta,
- 9) tillverkaren eller importören inte har betalat Valvira de avgifter som avses i 90 § 3 mom.,
- 10) tobaksproduktens detaljhandelsförpackning strider mot 32—35 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den, en elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare eller dess de-

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

taljhandelsförpackning strider mot 36 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den, detaljhandelsförpackningen för nikotinfri vätska för förångning strider mot 38 § eller detaljhandelsförpackningen för en örtprodukt för rökning strider mot 39 § eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Valvira ska underrätta kommissionen om ett försäljningsförbud som meddelats med stöd av 1 mom. 1 punkten på grundval av att tobaksprodukten strider mot 11 § 1 mom. 1 eller 9 punkten.

Valvira kan förbjuda försäljning och annan överlåtelse av en tobaksprodukt till konsumenter också när verket i enlighet med 85 § prövar förutsättningarna för att godkänna det verifieringslaboratorium som ansvarar för verifieringen av produkten eller i enlighet med 104 § prövar förutsättningarna för att återkalla godkännandet, om verket har grundad anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna om laboratoriet eller behörigheten i laboratoriets verksamhet. När försäljningsförbud meddelas ska hänsyn tas till om tillverkaren eller importören för att uppfylla skyldigheterna i denna lag har möjlighet att anlita något annat godkänt laboratorium under den tid saken behandlas.

Valvira ska återkalla ett försäljningsförbud genast när det inte längre finns någon grund för det.

101 §

Tillbakadragning från marknaden

I de ärenden som avses i 99 och 100 § kan Valvira ålägga tillverkaren eller importören att inom den tid som verket bestämmer dra tillbaka produkten från marknaden på egen bekostnad. Valvira ska återkalla åläggandet att dra tillbaka produkten genast när det inte längre finns någon grund för detta.

102 §

Temporärt förbud

Om det på grund av omfattningen eller betydelsen av ett förfarande som strider mot de bestämmelser som avses i 99 eller 100 § är påkallat att snabbt hindra att förfarandet fortsätts eller upprepas, kan Valvira meddela ett temporärt förbud innan ärendet avgörs slutligt. Ett temporärt förbud träder i kraft genast och kan återkallas innan ärendet avgörs slutligt.

Om Valvira konstaterar eller har grundad anledning att förmoda att specifika elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare eller en viss typ av elektronisk cigarett eller påfyllningsbehållare kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa trots att produkten uppfyller de krav som följer av denna lag och EU:s lagstiftning, kan Valvira temporärt förbjuda försäljning och annan överlåtelse av produkten till konsumenter. Valvira ska genast underrätta kommissionen och de behöriga myndigheterna i andra EU-medlemsstater om det temporära förbudet och grunderna för det. Ärendet avgörs slutligt, när kommissionen har meddelat om den anser att förbudet är motiverat.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

103 §

Rättelse

När Valvira fattar beslut om ett förbud enligt 99, 100 eller 102 § eller om att dra tillbaka en produkt från marknaden enligt 101 § kan verket förplikta den som förbudet eller åläggandet gäller att inom utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer vidta en åtgärd för att rätta felaktiga eller vilseledande uppgifter, om detta kan anses behövt på grund av de uppenbara olägenheter som det mot bestämmelserna stridande förfarandet orsakar.

104 §

Avbrytande av verksamheten vid ett verifieringslaboratorium och återkallande av godkännandet av ett verifieringslaboratorium

Valvira kan avbryta verksamheten vid ett verifieringslaboratorium som avses i 85 § för viss tid eller återkalla godkännandet av laboratoriet, om

1) Ackrediteringstjänsten Finas konstaterar att laboratoriet inte uppfyller de kompetenskrav som ställs på laboratoriet eller verifieringsmetoderna, eller

2) Valvira av en myndighet i en annan medlemsstat eller av någon annan har fått tillförlitlig utredning över att laboratoriet eller verifieringsmetoderna inte uppfyller kraven för godkännande eller kompetens eller att de mättningsresultat som laboratoriet har uppgett inte kan anses tillförlitliga.

Valvira kan för viss tid avbryta verksamheten vid ett laboratorium också om verket i en fråga som är väsentlig för verksamheten har grundad anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna om laboratoriet eller behörigheten i laboratoriets verksamhet och varningar som laboratoriet har fått inte har lett till att bristerna har avhjälpes.

105 §

Vite och hot om tvångsutförande

Valvira eller en kommun kan förena ett förbud eller ett åläggande som verket eller kommunen meddelar med stöd av bestämmelserna i denna lag med vite eller hot om att en åtgärd som inte vidtagits inom utsatt tid utförs på den försumliges bekostnad.

I ärenden som avses i 107 § fattas beslut om utdömande av vite som Valvira eller kommunen har förelagt och beslut om verkställighet av hot om tvångsutförande som Valvira eller kommunen förelagt av marknadsdomstolen på ansökan av den som har förelagt vitet eller hotet om tvångsutförande. Bestämmelser om sökande av ändring när det gäller sådant vite och hot om tvångsutförande finns i 107 §.

Bestämmelser i övrigt om vite och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

13 kap.

Ändringssökande

106 §

Sökande av ändring i beslut av Valvira och kommunen

Ett beslut som fattats med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av 4 mom. eller 107 §.

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om inte något annat följer av 2 mom. får Valvira överklaga ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller

1) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av en tobaksprodukt med stöd av 100 § 1 mom. 1 punkten,

2) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare med stöd av 100 § 1 mom. 4 punkten,

3) förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av nikotinvätska eller nikotinfri vätska för förångning med stöd av 100 § 1 mom. 5 punkten.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om tillsynsplaner enligt 84 § och de taxor som avses i 90 och 91 § finns i kommunallagen (410/2015).

107 §

Sökande av ändring i marknadsrättsliga ärenden

Följande beslut får inte överklagas genom besvär:

1) ett av Valvira eller en kommun meddelat beslut om förbud eller annat beslut som grundar sig på marknadsföring i strid med 68 § eller på att detaljhandelsförpackningen för en tobaksprodukt, elektronisk cigarett, påfyllningsbehållare, nikotinvätska, nikotinfri vätska för förångning eller örtprodukt för rökning strider mot bestämmelserna i 5 kap.,

2) beslut om föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande som gäller beslut som avses i 1 punkten.

Den som av Valvira har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut eller föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande får genom en ansökan föra ärendet till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Den som av en kommun har meddelats ett i 1 mom. avsett beslut eller föreläggande av vite eller hot om tvångsutförande får genom en ansökan föra ärendet till Valvira inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Den som har meddelats ett beslut av Valvira kan föra ärendet till marknadsdomstolen på det sätt som anges i 2 mom.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

108 §

Verkställande av beslut trots överklagande

I denna lag avsedda beslut av förvaltningsmyndigheter får verkställas även om de överklagas. Besvärinstanserna har dock rätt att förbjuda eller avbryta verkställigheten högst till dess överklagandet avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Vad som förskrivs i 1 mom. gäller inte förbud som meddelas med stöd av 79 §.

14 kap.

Straffbestämmelser

109 §

Brott vid försäljning av tobak

Den som uppsåtligen

1) i strid med 53 § 1 mom. säljer eller på annat sätt mot ersättning överlåter eller förmedlar tobaksprodukter eller nikotinvätska till den som inte har fyllt 18 år,

2) i strid med 51 § säljer eller på annat sätt mot ersättning överlåter eller förmedlar rökfria tobaksprodukter,

3) i strid med 44 § i näringsverksamhet säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter eller nikotinvätska utan detaljhandelstillstånd eller utan att göra en anmälan om detaljhandel med nikotinvätska enligt 48 § eller

4) i strid med 60 § i partihandel säljer eller på annat sätt överlåter tobaksprodukter eller nikotinvätska till någon annan än en sådan aktör som avses i den paragrafen,

ska för *brott vid försäljning av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

110 §

Förseelse vid marknadsföring av tobak

Den som beställer och den som utför en marknadsföringsåtgärd och anställda hos dem som uppsåtligen

1) i strid med 68 § marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, röktilbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska eller

2) i strid med 71 § håller tobaksprodukter, tobakssurrogat, elektroniska cigaretter eller nikotinvätskor eller deras varumärken synliga i detaljhandel,

ska för *förseelse vid marknadsföring av tobak* dömas till böter.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

111 §

Brott vid marknadsföring av tobak

Den som beställer och den som utför en marknadsföringsåtgärd och anställda hos dem som i strid med 68 § uppsåtligen marknadsför tobaksprodukter, tobakssurrogat, rökstillbehör, tobaksimitationer, elektroniska cigaretter eller nikotinvätska så att marknadsföringen, med hänsyn till det sätt på vilket den genomförs, målgruppens ålder eller storlek eller den ekonomiska nytta som förfarandet medfört, också som helhet bedömt ska anses vara grovt, ska för *brott vid marknadsföring av tobak* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

112 §

Hörande av Valvira

Innan åtal för förseelse vid marknadsföring av tobak enligt 110 § eller brott vid marknadsföring av tobak enligt 111 § väcks ska åklagaren ge Valvira tillfälle att lämna ett utlåtande. När domstolen behandlar ett sådant ärende ska den ge Valvira tillfälle att bli hört.

113 §

Rökningsförseelse

Den som uppsåtligen trots påminnelse från innehavaren av ett allmänt kommunikationsmedel, en lokal eller ett utomhusområde, från innehavarens representant, från tillsynsmyndigheten eller från arrangören av eller en ordningsvakt vid en offentlig tillställning fortsätter att röka i en lokal eller utomhus på ställen där tobaksrökning är förbjuden enligt 74 § 1 mom., ska för *rökningsförseelse* dömas till böter.

Vad som föreskrivs om tobaksrökning i 1 mom. gäller även rökning av örtprodukter för rökning och användning av elektroniska cigaretter samt användning av rökfria tobaksprodukter i strid med 74 § 3 mom. i lokaler eller på utomhusområden vid daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning.

114 §

Försummelse av åtgärder som skyddar mot tobaksrök

En innehavare av ett allmänt kommunikationsmedel, en lokal eller ett utomhusområde eller en representant för denne eller en arrangör av en offentlig tillställning som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) i strid med 74 § 1 mom. tillåter tobaksrökning i en lokal eller på ett utomhusområde där tobaksrökning är förbjuden, eller

2) i strid med 76 § 2 mom. tillåter arbete i rökrum eller i strid med 77 § 1 mom. tillåter servering eller intagande av mat eller dryck i rökrum,

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

ska, om inte försummelsen kan anses vara ringa och om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *försummelse av åtgärder som skyddar mot tobaksrök* dömas till böter.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om tobaksrökning gäller även rökning av en örtprodukt för rökning och användning av en elektronisk cigarett.

115 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för smuggling och lindrig smuggling finns i 46 kap. 4 och 5 § i strafflagen (39/1889).

116 §

Domseftergift i vissa fall

Den som bryter mot ett i denna lag avsett förbud eller åläggande som har förenats med vite behöver inte dömas till straff för samma gärning.

15 kap.

Särskilda bestämmelser

117 §

Ytterförpackningar

Vad som i denna lag föreskrivs om detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter, örtprodukter för rökning, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare gäller även eventuella ytterförpackningar, med undantag för 32 § 1 mom. 2 punkten, 34 och 35 § samt 6 kap.

118 §

Förbud mot innehav

Den som inte har fyllt 18 år får inte inneha tobaksprodukter eller nikotinvätska.

119 §

Förstöring

En anställningsberättigad tjänsteman får bevisligen förstöra eller låta förstöra en sådan tobaksprodukt, örtprodukt för rökning, elektronisk cigarett eller nikotinvätska jämte förpackning som

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

kan tas i beslag därför att det finns skäl att anta att den kommer att förklaras förverkad och som inte har något nämnvärt försäljnings- eller bruksvärde.

16 kap.

Ikraftträdande

120 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs den gamla tobakslagen (693/1976).

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den gamla tobakslagen, tillämpas denna lag i dess ställe.

Lagens 11 § 1 mom. 1 punkt tillämpas på produkter som avses i artikel 7.14 i tobaksdirektivet från och med den 20 maj 2020.

Förbudet mot karakteristisk doft eller smak enligt 25 § tillämpas på nikotinfri vätska för förångning från och med den 1 januari 2017.

Lagens 32 § 1 mom. 2 punkt och 6 kap. tillämpas på detaljhandelsförpackningar för cigaretter och rulltobak från och med den 20 maj 2019 och på detaljhandelsförpackningar för andra tobaksprodukter från och med den 20 maj 2024. Före dessa datum ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas på detaljhandelsförpackningars identifierbarhet och spårbarhet.

Vad som i 58 § föreskrivs om gränsöverskridande distansförsäljning av elektroniska cigaretter och nikotinvätskor tillämpas från och med den 1 januari 2017.

Lagens 70 och 79 § tillämpas från och med den 1 januari 2017.

Lagens 71 § tillämpas på andra produkter som avses i paragrafen än tobaksprodukter från och med den 1 januari 2017, om produkten inte är försedd med ett varumärke för en tobaksprodukt. Vad som föreskrivs i detta moment gäller dock inte nikotinvätskor eller elektroniska cigaretter som är färdigt fyllda med nikotinvätska.

Lagens 106 § 3 mom. gäller till och med den 20 maj 2026. På sökande av ändring i ett förvaltningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat följer av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av 21 och 35 § i tobakslagen (1043/2015).

121 §

Övergångsbestämmelse om anmälningar

I fråga om tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och örtprodukter för rökning som på lagligt sätt har sålts eller på annat sätt överlåtits till konsumenter i Finland senast den 20 maj 2016 ska det göras anmälningar och lämnas andra uppgifter enligt 14, 26 och 29 § senast den 20 november 2016.

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

122 §

Övergångsbestämmelser om detaljhandelsförpackningar

Tobaksprodukter för rökning får till och med den 20 maj 2017 säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter i detaljhandelsförpackningar som är förenliga med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 maj 2016.

Elektroniska cigaretter som inte är färdigt fyllda med nikotinvätska och vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 36 § och bestämmelser som utfärdats med stöd av den får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter till och med den 20 maj 2017, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 november 2016.

Örtprodukter för rökning vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 39 § och bestämmelser som utfärdats med stöd av den får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter till och med den 20 maj 2017, om produkterna har tillverkats eller övergått till fri omsättning före den 20 maj 2016.

Nikotinfri vätska för förångning vars detaljhandelsförpackningar inte är förenliga med 38 § får trots dessa bestämmelser säljas och på annat sätt överlåtas till konsumenter fram till slutet av 2016.

123 §

Övergångsbestämmelser om detalj- och partihandel

När denna lag träder i kraft förblir de detaljhandelstillstånd för tobaksprodukter som beviljats med stöd av den gamla tobakslagen i kraft. Med stöd av ett sådant tillstånd får dock inte sådan verksamhet för vilken det inte enligt denna lag får beviljas tillstånd bedrivas efter 2016.

Sådan partihandel som avses i 50 § får bedrivas fram till slutet av 2016 utan att en anmälan enligt paragrafen görs, om partihandeln har inletts före ikraftträdandet av denna lag.

124 §

Övergångsbestämmelse om rökfria tobaksprodukter

Andra rökfria tobaksprodukter än tobak för användning i munnen får trots 51 § säljas och på annat sätt överlåtas i detaljhandel till och med den 20 maj 2017.

125 §

Övergångsbestämmelse om rökrum

I ett sådant rum eller en sådan del av en lägenhet eller en lokal som enligt 13 § 1 mom. i den gamla tobakslagen reserverats för tobaksrökning kan tobaksrökning tillåtas till och med den 20 maj 2018 utan sådant godkännande som avses i 76 § 1 mom. i denna lag.

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

126 §

Övergångsbestämmelse om övervakningsavgifter

Kommunen får ta ut övervakningsavgifter enligt 91 § från och med den 1 januari 2017. Före denna tidpunkt ska 25 a § 2 och 3 mom. i den gamla tobakslagen tillämpas på övervakningsavgifterna.

Lag

om ändring av 54 b § i läkemedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i läkemedelslagen (395/1987) 54 b § 2 mom., sådant det lyder i lag 22/2006, som följer:

54 b §

— — — — —
Vid tillsynen över detaljhandel med nikotinpreparat som sker någon annanstans än på apotek eller filialapotek och i medicinskåp ska dessutom 8 § i tobakslagen (/) iakttas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (669/2008) 2 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1637/2015, som följer:

2 §

Uppgifter

Verket ska sköta följande:

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

1) den tillståndsförvaltning, styrning och tillsyn som föreskrivs för verket i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015), folkhälsolagen (66/1972), lagen om företagshälsovård (1383/2001), lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), mentalvårdslagen (1116/1990), lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), lagen om elektroniska recept (61/2007), socialvårdslagen (1301/2014), lagen om privat socialservice (922/2011), lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977), hälsoskyddslagen (763/1994), alkohollagen (1143/1994), tobakslagen (/), gentekniklagen (377/1995), lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010) och lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015),

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 21 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1511/2015, som följer:

21 §

Miljö- och hälsoskydd

Bestämmelser om miljö- och hälsoskydd finns i hälsoskyddslagen (763/1994), livsmedelslagen (23/2006), tobakslagen (/) och veterinärvårdslagen (765/2009).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

Lag

om ändring av 5 § i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015) 5 § 2 mom.
5 punkten som följer:

5 §

Organet har i uppgift att

5) sörja för att de kommunala åtgärder som avses i 4 punkten samordnas med de åtgärder som hör till eller stöder det förebyggande rusmedelsarbetet inom polisen, inom tillsynen över efterlevnaden av alkohollagen (1143/1994) och tobakslagen (/), inom näringslivet och i synnerhet inom de allmännyttiga sammanslutningar som deltar i det förebyggande rusmedelsarbetet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 6 § 1 mom. 12 punkten
som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

Marknadsdomstolen handlägger som *marknadsrättsliga ärenden* de ärenden som hör till dess
behörighet enligt

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

12) tobakslagen (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om tobaksaccis

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tobaksaccis (1470/1994) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1314/2011, som följer:

1 §

Syftet med tobaksaccisen är att bland annat främja de mål om vilka det föreskrivs i tobakslagen (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 21 § i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett förvaltningsförsök i Kajanaland (343/2003) 21 § 2 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag 508/2011, som följer:

Riksdagens svar RSV 83/2016 rd

21 §

Landskapet Kajanaland samkommun för social- och hälsovård

I landskapet sköter samkommunen de uppgifter som har ålagts kommunen eller samkommunen i

8) tobakslagen (/),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) 1 § 1 mom. 28 punkten, så-
dan den lyder i lag 982/2012, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter
för kommunerna (*statsandelsåliggande*) om vilka det föreskrivs i

28) tobakslagen (/),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 83/2016 rd

Lag

om ändring av 217 § i informationssamhällsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i informationssamhällsbalken (917/2014) 217 § som följer:

217 §

Marknadsföring av vissa produkter

Bestämmelser om marknadsföring av tobaksprodukter finns i tobakslagen (/). Bestämmelser om reklam och säljfrämjande verksamhet för alkoholdrycker finns i alkohollagen (1143/1994). Bestämmelser om marknadsföring av läkemedel finns i läkemedelslagen (395/1987).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 21.6.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare